

Tájékoztató

(A szellemi alkotások védelméről és a plágium tilalmáról)

1. Milyen jogszabályok védik a szerzői műveket?

A szellemi alkotásokat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény védelemben részesíti. Eszerint jogi védelem alá tartozik az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Bizonyos esetekben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi CC. törvény is bűncselekménynek minősíti a szerzői jogok megsértését.

2. Mit nevezünk plágiumnak?

A „plágium” nem jogszabályi fogalom. Alatta általában a szerzői jog megsértését, más szellemi alkotásának teljes vagy részleges feltüntetését saját alkotásként, illetve más szellemi alkotásának a jogosulatlan felhasználását értjük. Ez a gyakorlatban sokféle formában előfordulhat, de legtipikusabb esetei:

- más művének feltüntetése saját alkotásként,
- más művből egyes részletek (szövegek, illusztrációk, ábrák... stb.) átemelése a forrás és a szerző megfelelő megjelölése nélkül,
- források megjelölésének teljes hiánya, illetve azok hiányos vagy pontatlan feltüntetése,
- más szellemi alkotásának vagy annak részleteinek jogosulatlan felhasználása, engedély nélküli lefordítása vagy átdolgozása, a forrás és a szerző megjelölése nélkül.

3. Milyen következményei lehetnek a plagizálásnak az Egyetemen belül?

A „plagizálás”, és általában a szerzői jogok megsértése szigorúan tilos. A szerzői jogok megsértése esetén az adott tanulmányi követelmény elégtelen minősítése mellett a Fegyelmi Szabályzat rendelkezései szerint fegyelmi eljárás indítható, amelynek során a hallgató akár a tanulmányokból való kizárással is büntethető. Bizonyos esetekben a szerzői jogok megsértése egyúttal bűncselekményt is megvalósíthat, ami a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi CC. törvény értelmében akár szabadságvesztéssel is büntethető.

4. Plagizálás-e, ha szerzői jogvédelem alatt nem álló - vagy már nem álló - műből történik az átvétel megfelelő hivatkozás nélkül?

Igen annak minősül, mivel a Fegyelmi Szabályzat szerint nem a jogvédelem fennállása a lényeg, hanem a más szellemi termékének sajátkénti feltüntetése vagy abból a megfelelő hivatkozás nélküli átvétel.

5. Saját mű hivatkozás nélküli átvétele megvalósíthat-e plágiumot?

Fegyelmi szempontból nem, de például szakdolgozat vonatkozásában a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezései szerint a benyújtó arról is nyilatkozik, hogy csak a dolgozat elkészítéséhez csak az abban feltüntetett forrásokat és csak a feltüntetett mértékben használta, továbbá a dolgozatot korábban más szakdolgozatként nem nyújtotta be, így a hivatkozási szabályok betartásának az elmulasztása ilyen esetben is elégtelen minősítést eredményez. Ugyanez a logika

érvényesül más beadandó dolgozat esetén, aminek a célja a gyakorlás és a szerzett tudás alkalmazására való képesség ellenőrzése.

6. Milyen dokumentumokban kell figyelni a plagizálás elkerülésére?

Minden dokumentumban, ami a tanulmányokhoz kapcsolódik vagy a hallgatói jogviszonnal összefüggésben kerül elkészítésre, különösen:

- szakdolgozat,
- benyújtandó házi dolgozat,
- szemináriumi dolgozat,
- műhelymunka,
- projektmunka,
- prezentáció.

7. Milyen mértékű átvétel számít még megengedettnek?

A hivatkozási szabályok megsértésével semmilyen mértékben nem szabad idézni vagy átvenni. Akár egyetlen mondatnak a forrás megfelelő feltüntetése nélküli átvétele is megalapozhatja a plágium megállapítását. Értelemszerűen különálló szavaknak, vagy kis mondatrészeknek az azonossága nem plágium, amennyiben nem állapítható meg ezekből egyértelműen, hogy egy másik műből származnak.

8. Elkövethet-e plagizálást, akiről más másol?

Nem, az eredeti szerző – amennyiben a szerzői mivolta egyértelműen igazolható és megállapítható – nem vonható felelősségre plagizálás miatt. Ugyanakkor ettől függetlenül szankcionálható például a számonkérés rendjének a megsértése miatt, amennyiben lehetővé teszi mások számára a művének a lemásolását – kivéve, amennyiben a csoportmunka kifejezetten lehetővé volt téve az adott tanulmányi követelmény vonatkozásában.

9. Kötelező-e a plágiumkereső szoftver használata?

Jelenleg egyetlen szabályzat sem írja elő ezeknek az online alkalmazásoknak a használatát akár az oktatók akár a hallgatók számára, ugyanakkor nem is tilos ezek igénybe vétele.

10. Megalapozza-e a plagizálás szankcionálását az online plágiumkereső eredménye?

A gyanút és vizsgálat indítását megalapozhatja, de a plagizálás tényét kétséget kizáró módon kell megalapozni tipikusan a forrásmű és a benyújtott mű összevetésével. Önmagában a plágiumkereső szoftver eredménye ehhez kevés.

11. Felkérhetek-e egy másik személyt, hogy egyetemi feladatomat elvégezze, megírja helyettem?

Nem, a Fegyelmi és Kártérítési Szabályzat rendelkezései szerint ez fegyelmi vétségnek minősül, hiszen amennyiben más írja meg az adott dokumentumot, amit a hallgató benyújt, akkor az szintén más szellemi termékének sajátként történő felhasználása.

12. Beadhatom-e, továbbadhatom-e egy korábban már értékelt munkámat?

Ez megegyezik a saját mű hivatkozás nélküli felhasználásának esetével. Fegyelmi szempontból nem plagizálás, de az adott számonkérés szempontjából elégtelent eredményező szabálytalanság.